

طرح درس جامعه شناسی پزشکی
کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

استاد ارائه کننده درس

دکتر سید فاضل زینت مطلق (استادیار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی یاسوج)

معرفی درس

فراگیران را با مبانی اجتماعی سلامت، فرهنگ، مولفه های اجتماعی، عوامل اجتماعی و جامعه شناختی مؤثر بر سلامت و سبک زندگی از قبیل فرهنگ، سواد، دسترسی به خدمات، عدالت و جنسیت آشنا می شوند و توانایی تحلیل رفتار اجتماعی کسب می نمایند.

اهداف درس

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان اصول جامعه شناسی پزشکی و عوامل اجتماعی و جامعه شناختی مؤثر بر سلامت

اهداف رفتاری: انتظار می رود در پایان ترم، دانشجویان بدون مراجعه به متون آموزشی بتوانند:

۱. فرهنگ و نقش آن را در سلامت را توضیح دهند.
۲. یک تعریف کامل از جامعه پذیری، ارزش ها، هنجارها، کنترل اجتماعی، نهادها و سلامت بیان کنند.
۳. تاریخچه جامعه شناسی پزشکی را توضیح دهند.
۴. انواع رویکردهای اجتماعی سلامت و بیماری نام ببرند.
۵. انواع الگوهای های اجتماعی سلامت و بیماری نام ببرند.
۶. اصول و مبانی جامعه شناسی پزشکی را توضیح دهند
۷. رفتار سلامت را توضیح دهند.
۸. رفتار بیماری را توضیح دهند.
۹. نقش مولفه های اجتماعی بر سلامت را توضیح دهند.

گروه هدف درس: این درس برای دانشجویان کارشناسی ارشد رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ارائه می شود که در ایفای نقش حرفه ای خود در آینده، نیاز به آشنایی کامل با جامعه شناسی پزشکی و عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت دارند.

عناوین مورد بحث

۱. فرهنگ و اهمیت آن در سلامت
۲. تاریخچه جامعه شناسی پزشکی
۳. تعریف کامل از جامعه پذیری، ارزش ها، هنجارها، کنترل اجتماعی، نهادها و
۴. رویکردهای اجتماعی سلامت و بیماری

۵. مولفه های اجتماعی سلامت و بیماری

۶. نظریات جامعه شناختی و کاربرد آنها در فرهنگ سلامت

۷. فرهنگ سازمانی: تعریف، مفهوم، عوامل و اجزاء

نحوه ارزیابی شرکت کنندگان: شرط اصلی گذراندن این درس، حضور منظم و فعالانه دانشجویان در کلاس درس و انجام وظایف محوله اعم از نظری و عملی است. این ارزیابی به صورت زیر خواهد بود: حضور و مشارکت فعال در کلاس (۲ نمره)، انجام وظایف محوله و تکالیف عملی (۶ نمره)، و پاسخ به سئوالات امتحان کتبی پایان ترم (۱۲ نمره) است.

نحوه ارائه درس: کلاس درس بصورت حضوری برگزار می شود و در آن از شیوه سخنرانی، و پرسش و پاسخ استفاده می شود.

برنامه زمان بندی

جلسه	عنوان	جلسه	عنوان
اول	تاریخچه جامعه شناسی پزشکی	نهم	سالهای نخست زندگی - مسیر زندگی شیب اجتماعی و سلامت (ارایه دانشجو)
دوم	اهمیت فرهنگ و سلامت	دهم	شبکه اجتماعی و حمایت اجتماعی
سوم	ارتباط فرهنگ و سلامت	یازدهم	سلامت و محیط روانی - اجتماعی کار - بیکاری (ارایه دانشجو)
چهارم	- نظریات جامعه شناختی و کاربرد آنها در فرهنگ سلامت	دوازدهم	فرهنگ سازمانی: تعریف، مفهوم، عوامل و اجزاء
پنجم	جامعه پذیری، ارزش ها، هنجارها، کنترل اجتماعی، نهادها و سلامت	سیزدهم	رفتار سلامت - رفتار بیماری
ششم	انواع رویکردهای اجتماعی سلامت و بیماری	چهاردهم	مولفه های اجتماعی سلامت و بیماری
هفتم	الگوهای های اجتماعی سلامت و بیماری	پانزدهم	مذهب، باورهای مذهبی و سلامت - جنسیت، سلامت و بیماری
هشتم	جایگاه اجتماعی و اقتصادی	شانزدهم	وضعیت تاهل - نژاد و تبعیض

منابع اصلی تدریس درس مورد نظر:

۱ - جامعه شناسی پزشکی - دکتر ابراهیم مسعودنیا - انتشارات دانشگاه تهران

۲- مولفه های اجتماعی سلامت- مایکل مارموت - ترجمه دکتر علی منتظری- انتشارات جهاد دانشگاهی

۳- جامعه شناس پزشکی -آمسترانگ - ترجمه محمد توکل - انتشارات موسسه فرهنگی حقوقی سینا

۴- اصول و مبانی جامعه شناسی پزشکی- دکتر قرایی مقدم

5- Robin Bunton, Sarah Nettleton and Roger Burrow The sociology of health promotion. Latest edition